תלמוד בבלי · אחרונים · הגהות יעב״ץ · סדר מועד

הגהות יעב"ץ על ביצה

רבי יעקב ב"ר צבי [היעב"ץ] עמדין

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

הגהות יעב"ץ על ביצה

רבי יעקב ב"ר צבי [היעב"ץ] עמדין

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/הגהות-יעבץ-על-ביצה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף ה. 4
דף ה: 4
דף ו. 4
דף ו: 4
דף ז: 4
דף ח: 4
דף ט. 5
דף ט: 5
דף י. 5
דף י: 5
דף יא: 5
דף יב. 6
דף יב: 6
דף טו: 6
דף יז. 7
דף יז: 7
דף יח: 7
דף כ. 7
דף כ: 7
דף כא: 8
דף כד. 8
דף כז: 8
דף כט. 8
דף לב. 8
דף לט. 8

דף ה.

אותו היום. יעויין תוס' מנחות דף ק ע"ב ד"ה שני:
תד"ה. ונתקלקלו כו' דהיכא דלא אפשר שאני כו'.יעויין מה שמגיה המהרש"א ואפשר לפרש דברי הר"פ ע"פ דברי התוס' במנחות מ"ט ונ' בסד"ה ת"ל:
שם ועי"ל דאתי עשה דרבים כו' יעויין תוס' מנחות דף מו ע"ג ד"ה צורת:

דף ה:

גמ' מהרה יבנה. יעויין תוס' ניטין דף יח ע"א ד"ה הנהו ותוס' עירובין מג ע"ב ד"ה ואסור:

דף ו.

הטריפה. יעויין תוס' סנהדרין דף פ:
שם אגב אמו לכלבים. יעויין במלחמות להרמב"ן בסוגיא דלכם ולא לכלבים ובספר תמים דעים:
תד"ה והאידנא כו'. וה"נ אמרינן גבי מים מגולים כו'. יעויין תוס' ע"ז דף לה ע"א ד"ה חדא:

דף ו:

גמ' מוכן לכלבים. יעויין תוס' חולין דף טו ע"ב ד"ה כגון:
שם דמאי דחזי ליה לאינש לא כו'. נ"ב ובפירקא דחסידי (תענית כ:) איתא דקסבר ר"ה מאכל אדם אסור להאכילו לכלבים:

דף ז:

גמ' מברא. נ"ב כמו מעברא ונשמטה העין:
שם צריכא. יעויין פסחים כג פ"א וחד בשאור וצריכי:
שם ה"ק השוחט. יעויין תוס' לקמן דף ט ע"ב ד"ה אמר:
שם כיצד אומר. צ"ל "אומרים" וכן בפעם השני (ובדפו"י איתא אומ' והוא ר"ת אומרים):
שם והוא שיש לו. יעויין חדושי הרשב"א לשבת קלד ד"ה והלכה כר"א:

דף ח:

אמר כירה. בתורת הבית תחלת שער החמישי איתא בזה הלשון ואסקה רבא אפי' בדאית ליה אלא שדקר נעוץ מוכן לודאי ואין מוכן לספק וה"ה לאפר כירה כו' יעו"ש:

שם אמרי במערבא פליגי כו'. נ"ב זה חידוש שבא"י היו שונין מחלוקת של אמוראים דבבל (וכ"ה בירושלמי כאן ר' יוסי ברי' בון אמר אתפלגון רב זירא ור' אבא בר יוסף חד אמר כו' ופי' רבינו הגר"א דר' אבא הוא רבא דגמ' דידן. ועי' בירושלמי ריש כלאים רבא בשם רב כולהון זוגות זוגות כו' והיינו מ"ש בגמ' דידן פסחים ל"ט א' מתיב רבא כו' והאמר רב כו'. וכיוצא הרבה):

שם ר' "יוסי" ב"ח. צ"ל יוסף:

שם ונתערבו. יעויין תוס' חולין דף עט ע"ב ד"ה בין:

תד"ה סוף כו' ותימה כו' יעויין מה שמתרץ ע"ז בספר יראים סי' קי"ג:

דף ט.

גמ' חלת ח"ל. יעויין תוס' נדה דף ז ע"א ד"ה ומקפת ותוס' בכורות דף כז ע"א ד"ה ואוכל ותוס' חולין דף ז ד"ה והתיר ר':

תוס' סד"ה גלגל כו' ולמחר יניח כו'. יעויין בהגהות סמ"ק סי' רמה אות ג':

שם יעשה מצה אחת. יעויין במרדכי פרק אלו עוברין:

דף ט:

תד"ה ולא. והא כ"מ דתני כו'. עירובין לף פא ויעויין ברשב"ם בפרק ע"פ דף קב ע"א:

ד"ה אמר כו' לכך פי' ר"ת דמוחלפת כו'. יעויין לעיל דף ח ע"א תד"ה ואי:

דף י.

במשנה לא יטול. יעויין תוס' לעיל דף ב ע"א ד"ה דלמא ולקמן דף לד ע"ב תד"ה ואומר:

דף י:

תד"ה איכא כו' דבע"ח כו' זבחים דף עג:

דף יא:

גמ' עור לפני הדורסן. יעיין תוס' שבת מט ע"א ד"ה טומנין:

שם דאין בנין. שבת דף קכב ויעויין לקמן כב ולעיל דף י' ובעירובין לד ובדף קב ע"ב תד"ה והעליון ויעויין תוס' שבת דף קב ע"ב ד"ה האי:

שם דאין שבות יעויין פסחים סה ע"א:

תד"ה מערים. שמערימים ואוכלין מעט כו'. יעויין בהג"א ולקמן דף יז ע"ב תד"ה ובלבד:

ד"ה מהו. שהוא חייב משום מכה בפטיש כו'. יעויין תוס' שבת דף עד ע"ב ד"ה חביתא וברשב"א למסכת שבת דף קב ע"ב וברי"ן לאלפס שם ובסוף פ' כירה ובספר יראים ד"י דף מב מג ומה:

דף יב.

במשנה מתירין. יעויין תוס' מ"ק דף יד ע"ב ד"ה ממנעי:
גמ' מני ב"ש. יעויין בתמים דעים דף טו:
שם לא אמרינן. יעויין ד' כא ע"ב תד"ה לא:
שם הא אמרי. יעויין כתובות ד' ז ע"א:
שם משום מבשל. יעויין תוס' סנהדרין ד' סג ע"א ד"ה על:
תד"ה השוחט כו' אלא ניחא ליה למנקט כו'. יעויין בתמים דעים:
שם וא"ת והא אפי' ב"ה מודו כו'. יעויין תוס' חגיגה ד' ז ע"ב ד"ה עולות ולקמן ד' יט ע"א תד"ה אמר:
שם דהא אמריגן גבי גוזז פהמ"ק כו'. בכורות ד' טו יעו"ש בתוס' ובחולין צט תד"ה רבא אמר ובע"ז ד' סז ד"ה אמר ר"י:
ד"ה דלמא כו' דברים שאין לצורך יו"ט כלל. יעויין בערוך ערך ערב ובתו' כתובות ד' ז' ע"א ד"ה מתוך:
ד"ה ה"ג כו' אבל שלא לצורך יו"ט כלל ודאי דאסור כו'. יעויין תוס' חולין ד' פד ע"ב ד"ה תקיעות:

דף יב:

גמ' ה"ל גברא דחמרא דתרומה. נ"ב בבבל הוה ושם נוהגת תרומה ומעשר כדתנן פ"ד דידים ועלח"ש (ועי' בהגר"א יו"ד סי' של"א ס"ק ב' וס"ק ה'):
שם אתא לקמיה דרבא. נ"ג נראה דרבה גרסינן דרב"ח תלמידיה הוה כדאמר לאביי מסתיי את ורב"ח כדאי בפי שואל (שבת קנג.). ואביי מליך נמי קמי רבא:

דף טו:

בשעת פטירתן א"ל לכו כו'. נ"ב א"כ עדיין היה שהות ביום לאכול ולשמוח. א"כ איך אמרו שהיה דורש כל היום כולו. צ"ל דלאו דווקא הוא אלא עד חצות היום ורובו ככולו. ומה שהקפיד על האחרונים לא משום דסבר או כולו להי' דווקא ואינו רשאי לחלקו כלל. דא"כ איך אמר לתלמידיו לכו אכלו כו'. הא ודאי איהו נמי מודה מיהו דאם חלקו

יצא ג"כ. ול"פ אר"י אלא במאי דס"ל לכתחלה חלקהו שכך היא עיקר מצותו. ואיהו סבר דמצי למעבד כמה דבעי אי כולו לכם ואי כולו להי' א"נ חולקו ש"ד. אבל קפדתו על בעלי כוסות היתה משום שהם היו יכולים כמו כן לקיים שתיהן לחלקו לחצאין. וכיון שעדיין לא גמרו להי' בעוד דלא סיים הדרשה שהתחילו בו. ועדיין היה פנאי הרבה אחר סיום הדרשה לקיים גם לכס בכוסותיהם הקטנים. לכן בדין הקפיד עליהם. שמהרו לעסוק בחיי שעה (שיכולים לקיימה אח"כ) ומניחים בשביל כך חיי עולם. דהוי פסידא דלא הדר:

דף יז.

וכדתריץ רבינא. נ"ב לאו רב יוסף קאמר לה אלא תלמודא מסיק בה הכי (ועי' תוס' חולין מ"ח א' ד"ה אמר ורא"ש שם ופ"ט דסנהדרין):

שם שבת שחל כו'. נ"ב משום לשון קצר נקט הכי דהא שבת מקדשא וקיימא לא שייך בה לישנא דחלה וכן בכ"מ אמרו י"ט שחל בשבת (ועי' ת"י):

דף יז:

ואין טומנין אא"כ היו "לו" חמין כצ"ל (וכ"ה בתוס' ד"ה אמר ובגמ' לקמן כב א'):

דף יח:

תוס' ד"ה ושוין. דלא נטמא כ"א בולד הטומאה. נ"ב ואע"ג דהא מיירי בכלי שאינו מנוקב (ועתוס' לעיל ע"א ד"ה היכי) הא ודאי אפי' לכהנים זריזין אסרה מתניתין השקה בכלי בטף כדמוכחא סוגיא דלעיל וק"ל. ואילו כלי שנטמא בולד דמטבילין בי"ט לכהנים א"צ כלי שאינו מנוקב:

דף כ.

גמ' שהיה יודע שהלכה כב"ה ושלח והביא כו'. נ"ב נראה שברשות הלל עשה זאת. אם מרוב ענוה שהיתה בו לא עשה כן בעצמו. או שמא מחמת גדולת נשיאותו עשה ע"י שלוחו:

דף כ:

שתקו בנזיפה. נ"ב אין לתמוה שלא היתה בו מדת רבו. כי באותו יום שהביא הלל עולתו כו' גברה ידם של ב"ש. והיה צריך כניעה. וזה היה אחר שכבר גברה ידם של ב"ה:

דף כא:

אדבריה רבא למר שמואל. נ"ב צ"ע אם תרי מר שמואל או תרי רבא הוו או צ"ל רבה:

דף כד.

אמר שמואל הלכה כרשב"ג. נ"ב לא שמיע ליה דר"י דאמר בכ"מ ששנה רשב"ג כו' (ועתוס' ע"ז ל"ב ב' ד"ה הלכה ובהגר"א ח"מ סי' תכ"ג ס"ק ג'):

דף כז:

תוס' ד"ה ועל כו' הא אית ביה צורך גבוה כ"א צלי אש. נ"ב הא לק"מ דמצוה צלי אש צורך הדיוט הוא:

דף כט.

אדבריה ר"ח כו'. נ"ב משכו לדרשה זו. גם עשה לו להוליכו כשושבין להחשיבו לעיני שומעי הדרשה שיקבלוה ממנו. כך נ"ל (ועמ"ש עוד בתענית י"ג ב'):

דף לב.

במשנה ואין חותכין את הפתילה "לשנים" כצ"ל (וכ"ה במשניות וירושלמי ורי"ף וראי"ש ובגמ' לקמן):

דף לט.

גמ' בדלית "ליה" שעורא. צ"ל ביה. וכן בפעם השני: